

Grundvöllur aukins stöðugleika á húsnæðismarkaði

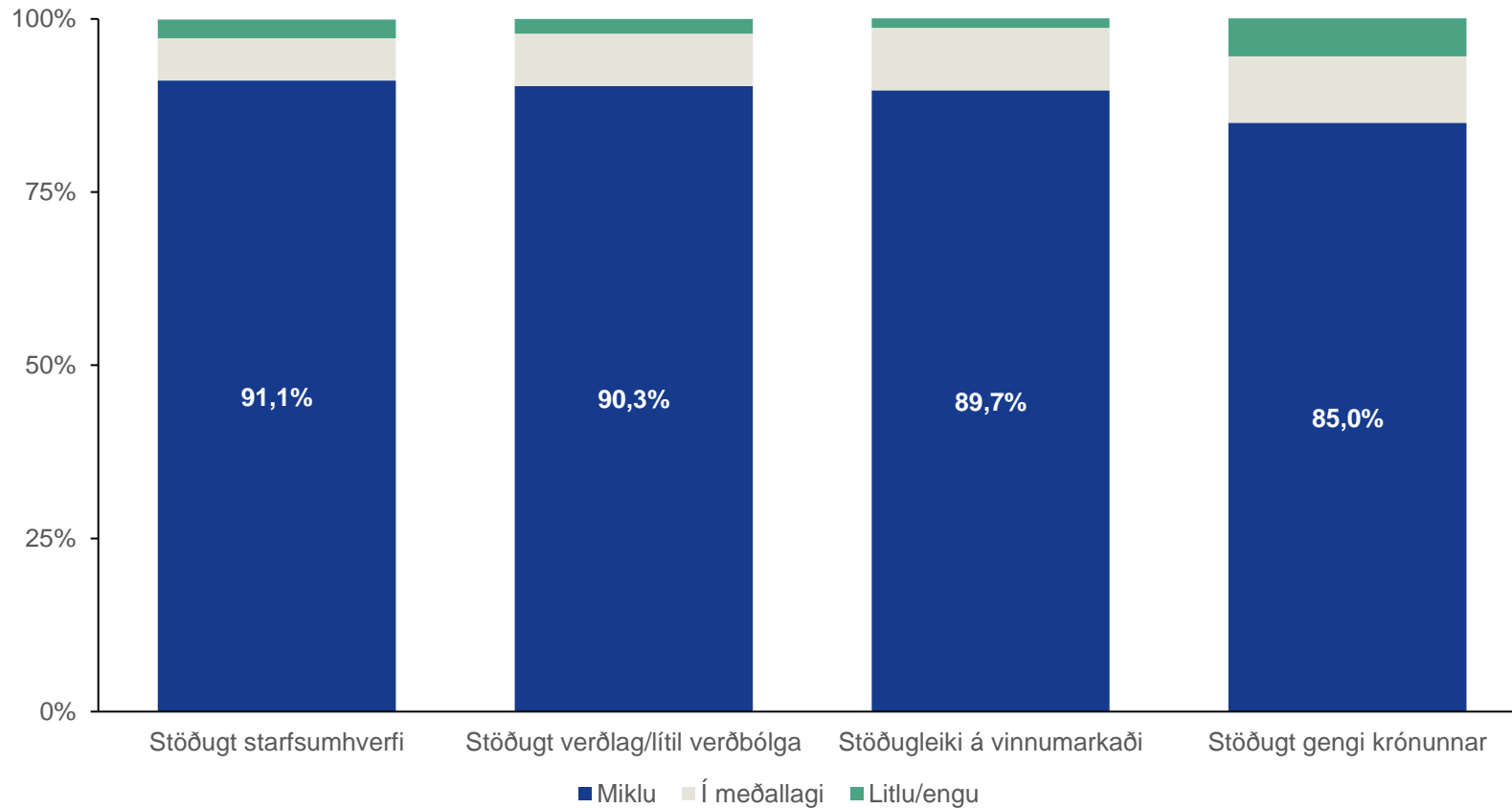
Þriðjudagur 13. desember 2022

Ingólfur Bender, aðalhogfræðingur Samtaka iðnaðarins

Fyrirtæki í byggingariðnaði vilja stöðugleika

Félagsmenn SI leggja mikla áherslu á stöðugleika

Hversu miklu eða litlu skiptir eftirfarandi fyrir rekstur fyrirtækis þíns?

”

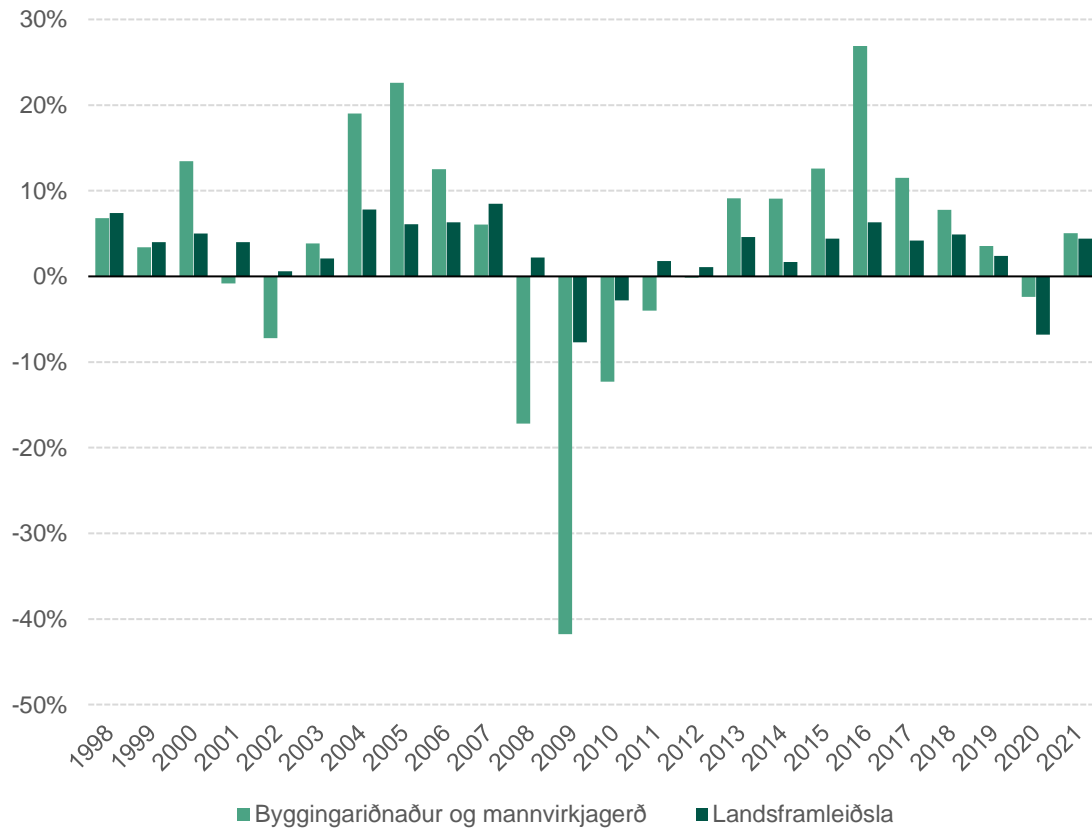
Það er engin atvinnugrein jafn sveiflukennnd og byggingariðnaðurinn. Þetta er fljótt að koma og fljótt að fara í þessari grein. Það koma mögur ár og þá er gríðarlega mikilvægt fyrir fyrirtæki í þessum bransa að hafa mikið og gott eigið fé til þess að takast á við sveiflurnar. Það er dýrt að reka fyrirtæki sem þarf að vera eins og harmónika. Við þurfum að auka stöðugleikann.

Gylfi Gíslason,
framkvæmdastjóri og einn eigenda Jáverks

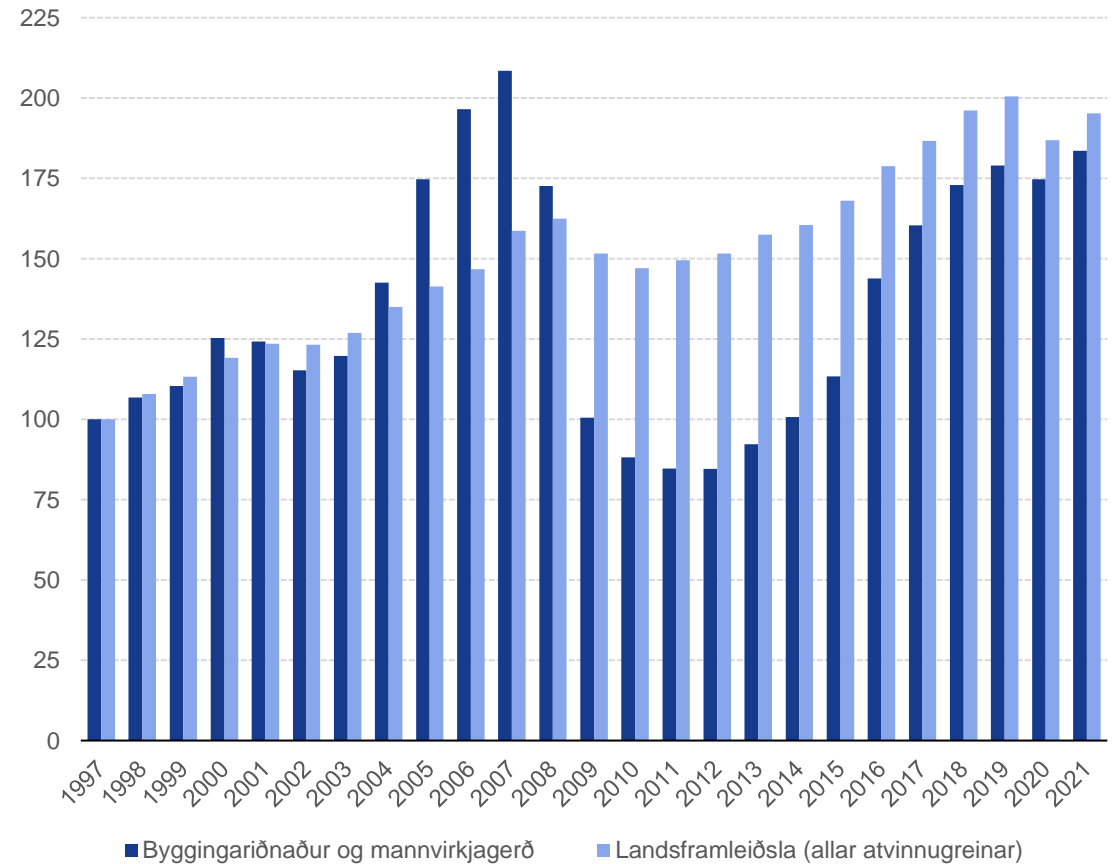
Hagsveiflan birtist margfalt í sveiflum byggingariðnaðar

Aukinn stöðugleiki í starfsumhverfi greinarinnar er forsenda stöðugleika greinarinnar

Landsframleiðsla og vergar þáttatekjur byggingariðnaðar og mannvirkjagerðar, magnbreyting milli ára

Vergar þáttatekjur, magnvísitala

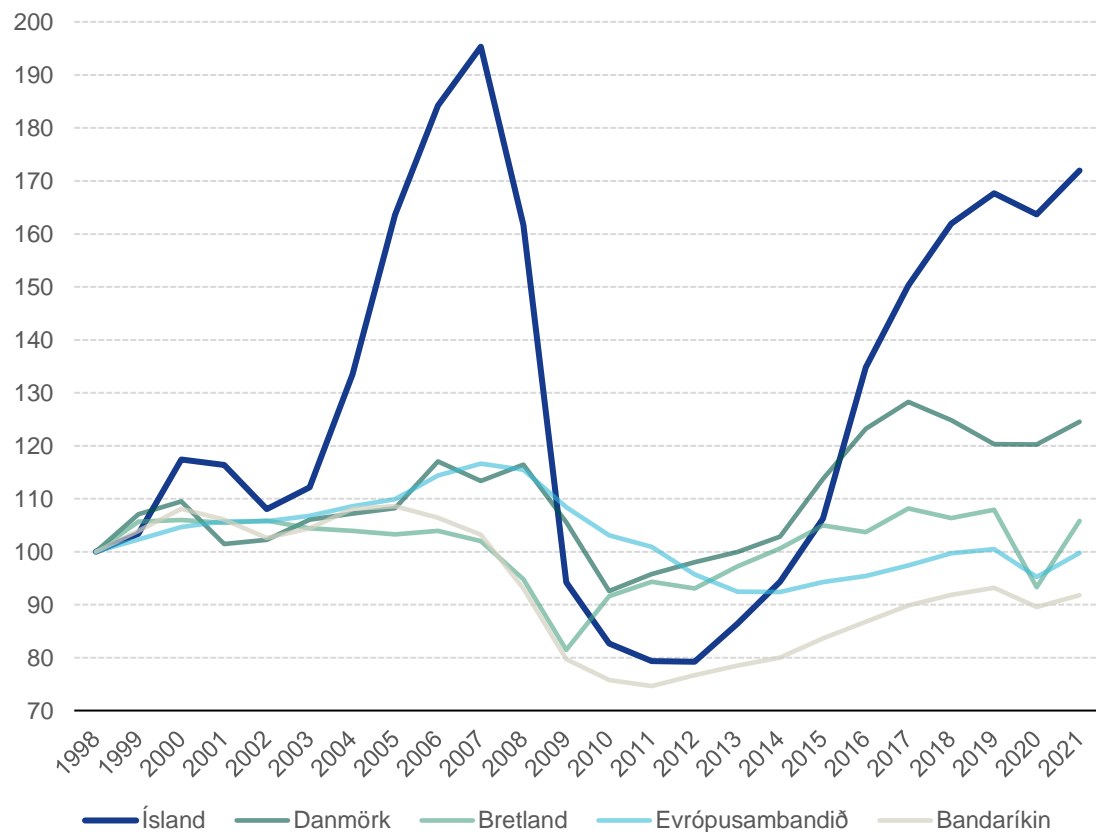

Miklar sveiflur í alþjóðlegum samanburði

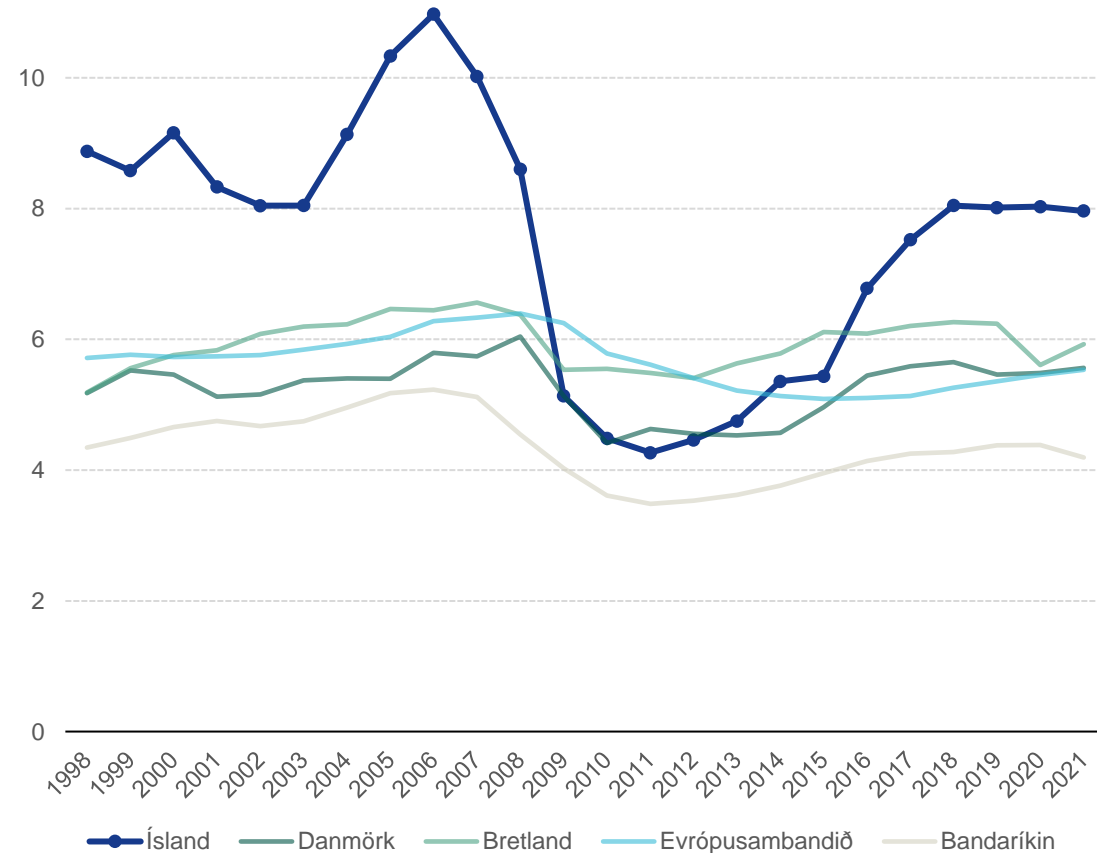
Greinin hefur sveiflast mun meira hér á landi en í flestum öðrum löndum

Vergar þáttatekjur í byggingariðnaði, magnvísitala

Vísitala 1998 = 100

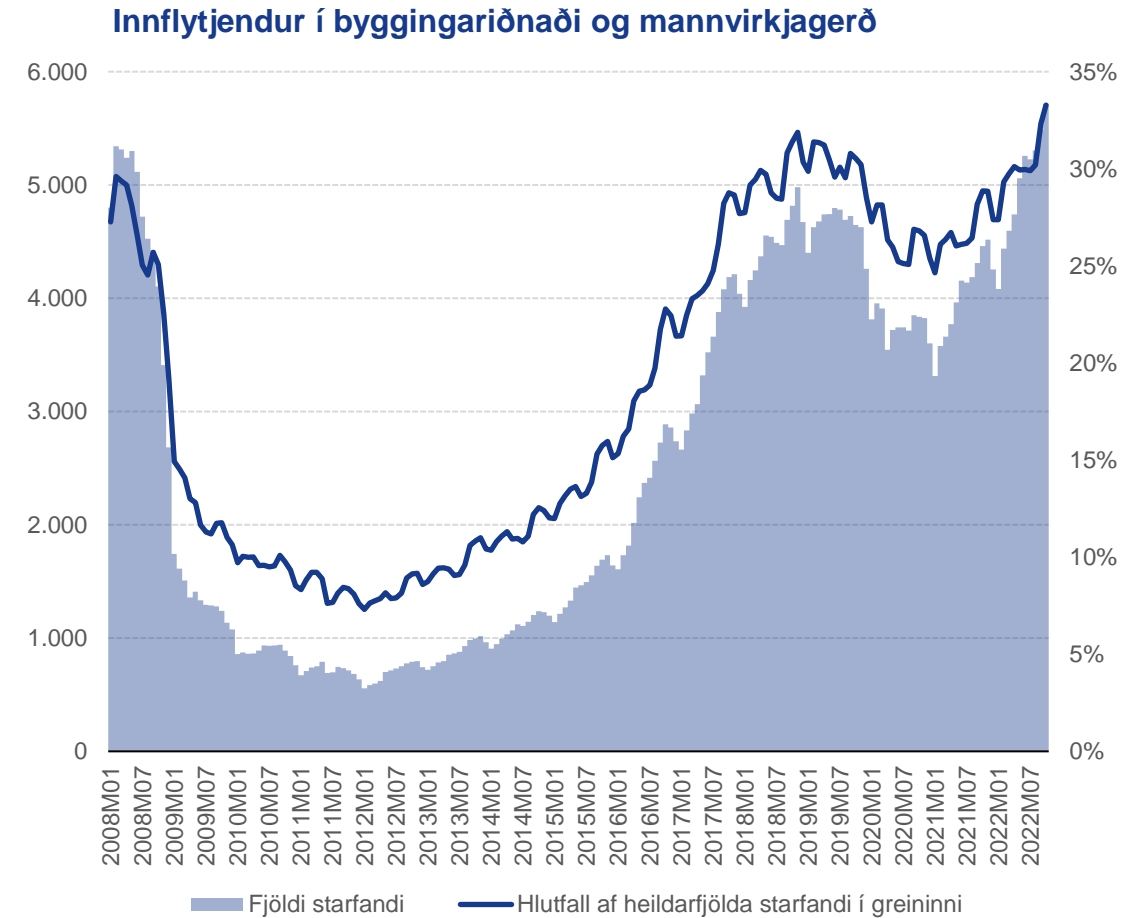
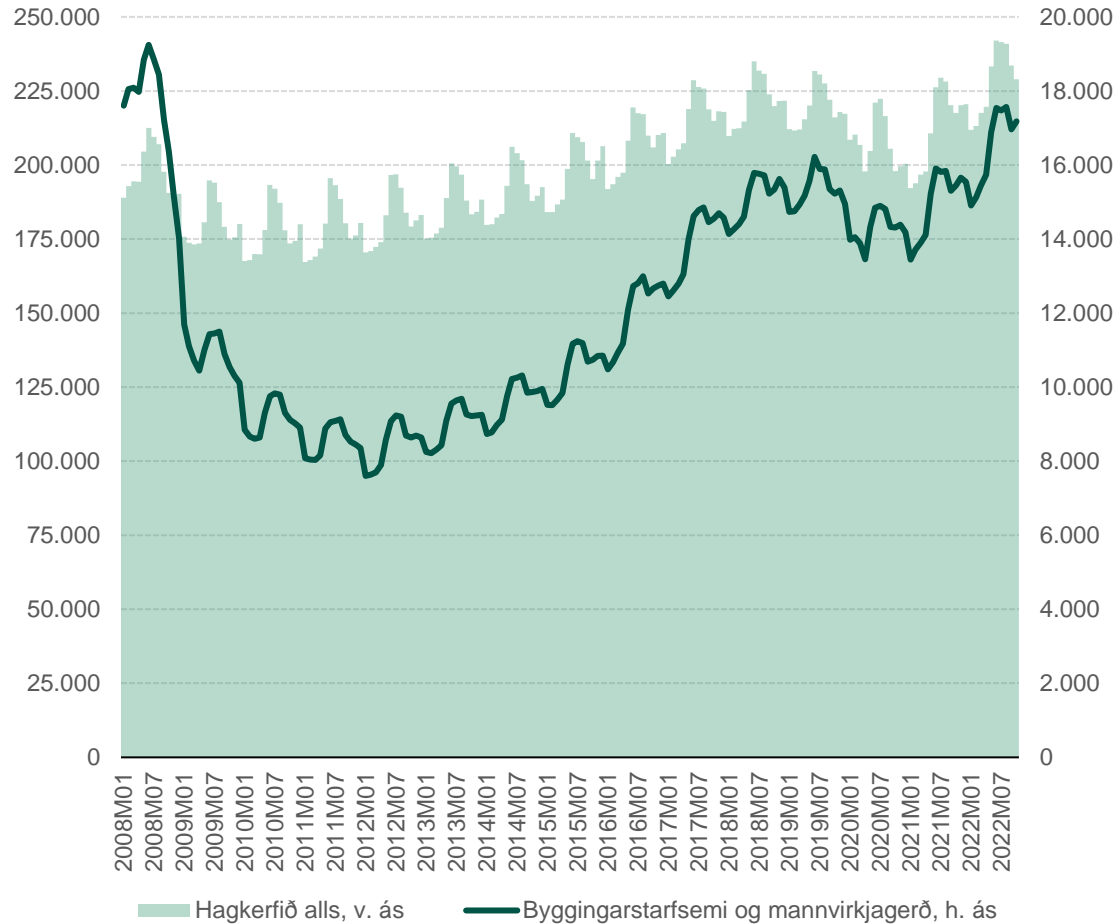
Hlutdeild byggingariðnaðar í landsframleiðslu, %

Miklar sveiflur kostnaðarsamar

Miklar sveiflur í starfsmannafjölda eru kostnaðarsamar og draga úr framleiðni

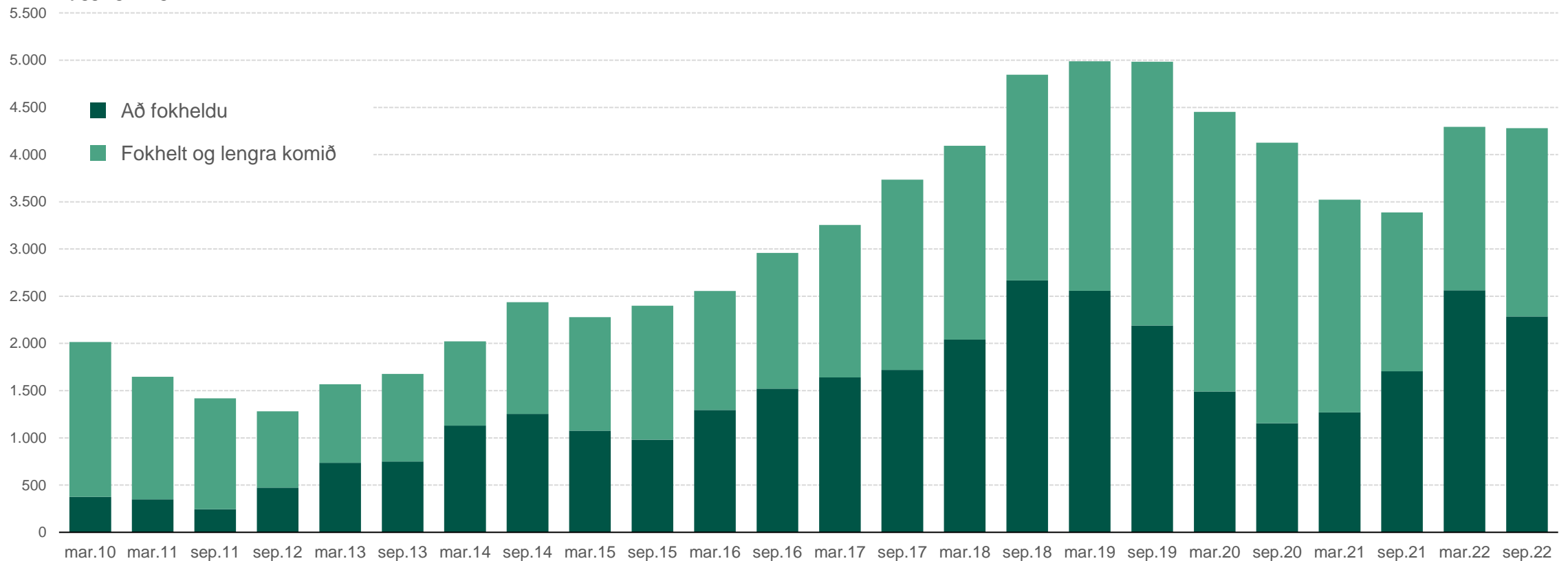

Miklar sveiflur hafa einkennt íbúðauppbyggingu

Íbúðir í byggingu á höfuðborgarsvæðinu hafa verið milli tæplega 1.300 upp í nær 5.000 á síðustu tíu árum

Heildarfjöldi íbúða í byggingu á höfuðborgarsvæðinu

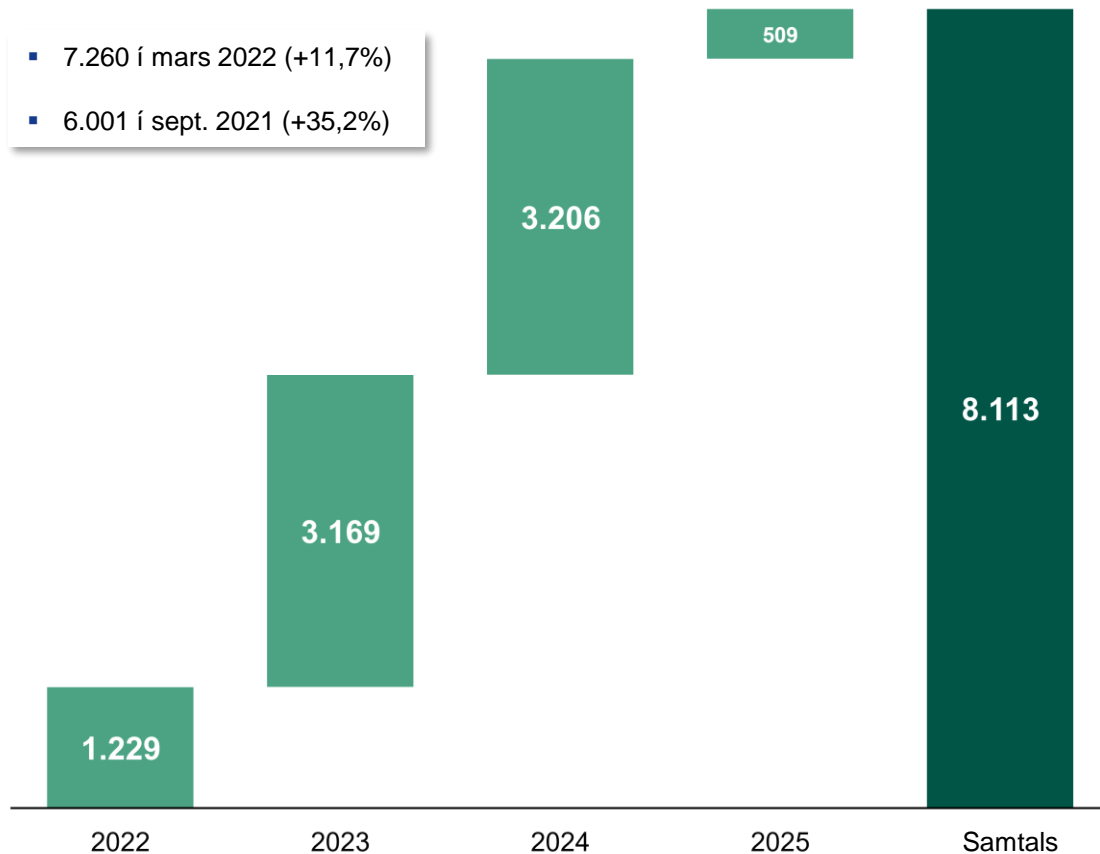
Byggingarstig 2-7

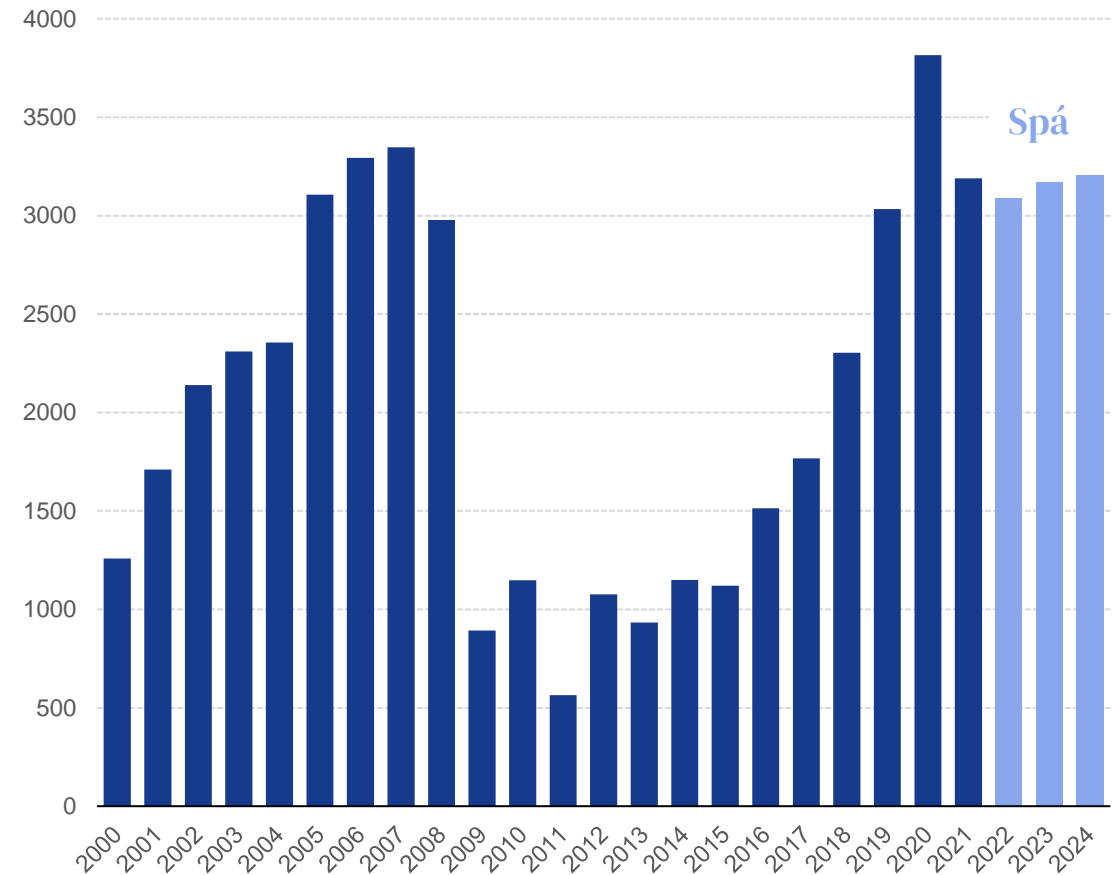
Aukinn stöðugleiki í framboði og meira í takti við þörf

Til mikils að vinna að húsnæðisuppbygging sé í takti við þarfir markaðarins til lengri tíma

Áætlaður fjöldi nýrra fullbúinna íbúða

Fjöldi fullbúinna íbúða á ári

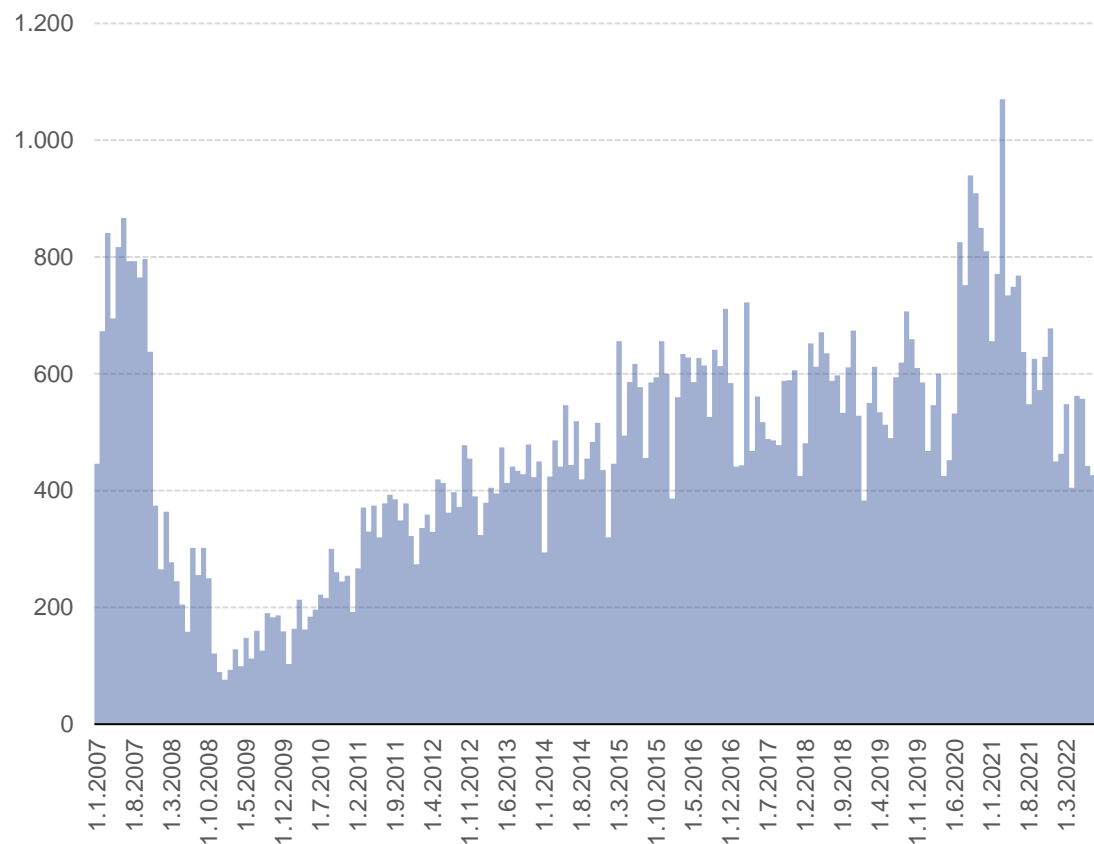

Íbúðamarkaðurinn að færast nær jafnvægi

Dregið hefur úr verðhækkunum og fjölda kaupsamninga

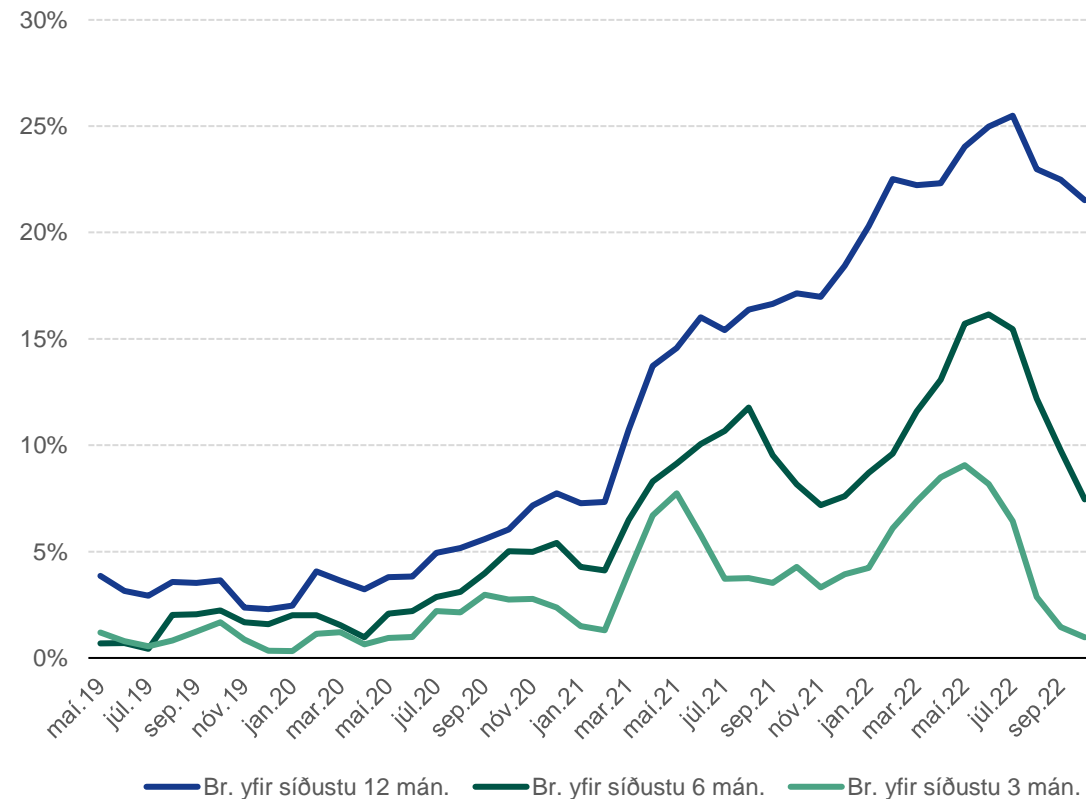
Fjöldi kaupsamninga á höfuðborgarsvæðinu

Eftir mánuðum / Janúar 2007 – október 2022

Verðbreytingar íbúða á höfuðborgarsvæðinu

Máí 2019 – október 2022

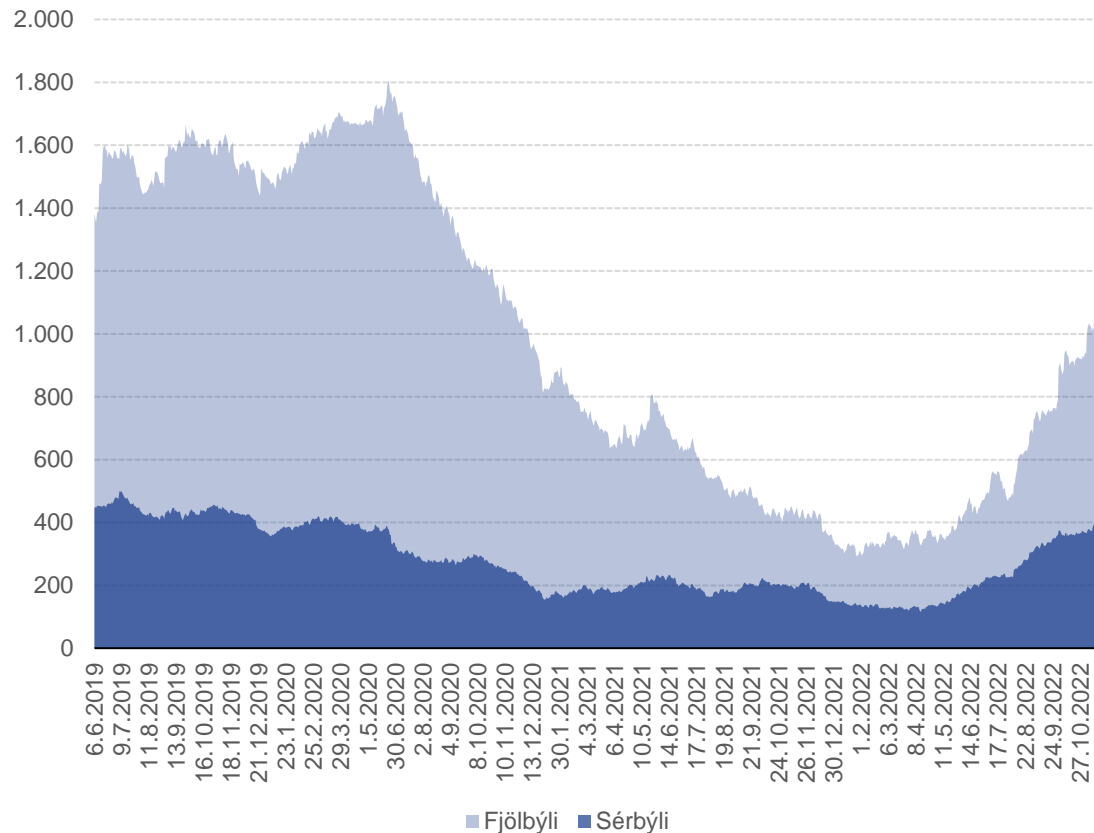

Íbúðamarkaðurinn að færast nær jafnvægi

Fleiri íbúðir á sölu, færri íbúðir seljast á yfirverði og meðalsölutími aðeins að lengjast

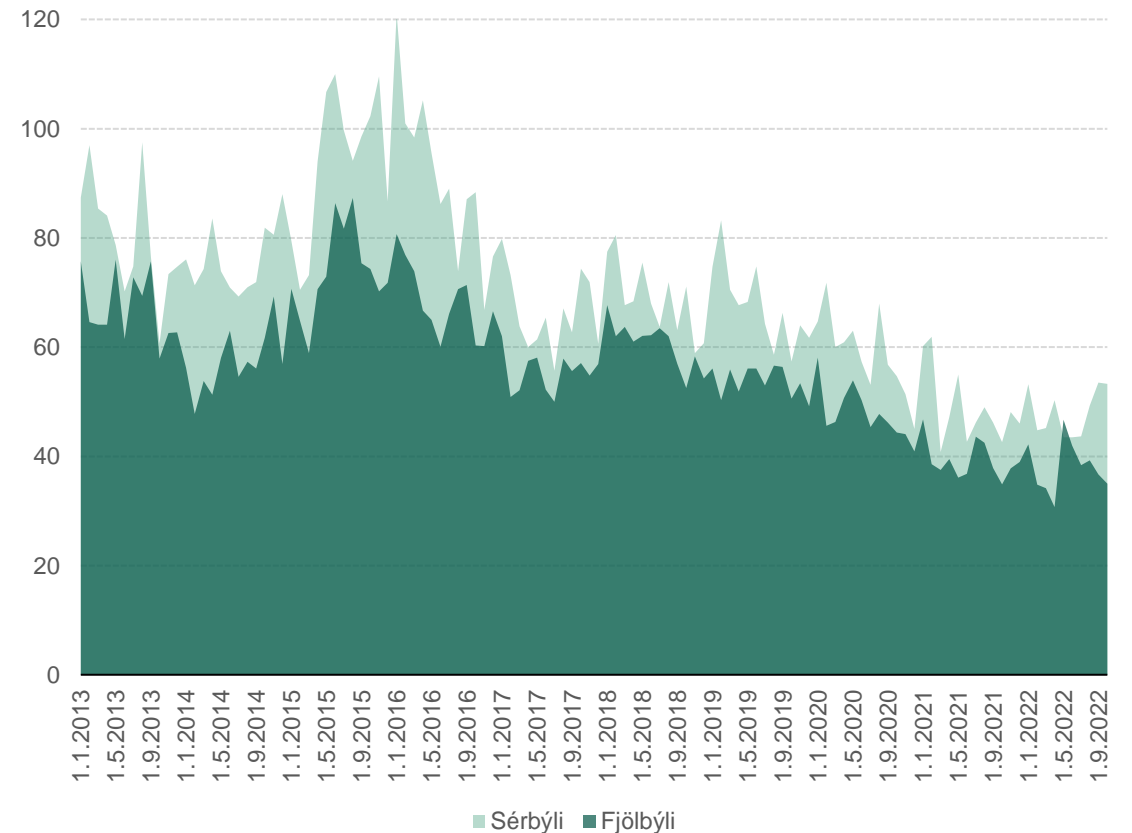
Fjöldi íbúða á sölu á höfuðborgarsvæðinu

6. júní 2019 – 21. nóvember 2022

Meðalsölutími íbúða á höfuðborgarsvæðinu

Janúar 2013 – október 2022

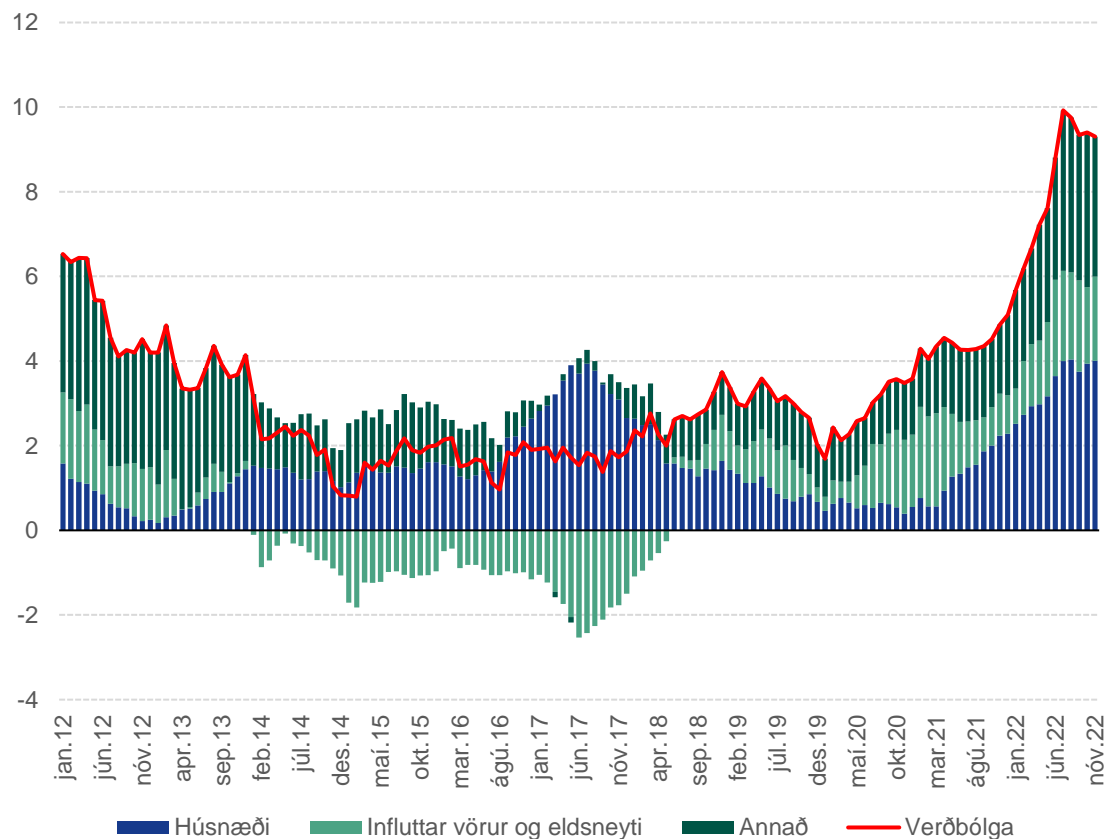

Verðbólga mikil en byrjuð að lækka

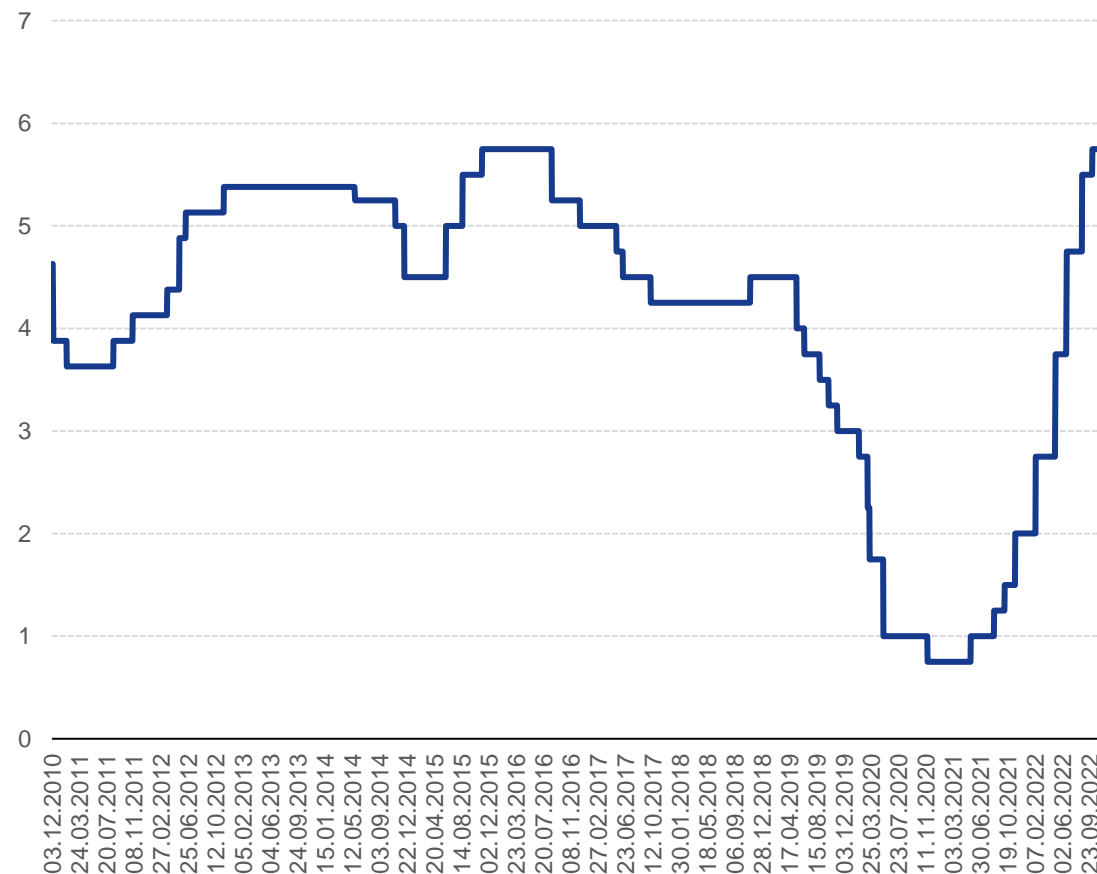
Stór hluti verðbólgunnar vegna verðhækkana íbúða - Seðlabankinn bregst hart við

Verðbólga, %

Janúar 2012 - nóvember 2022

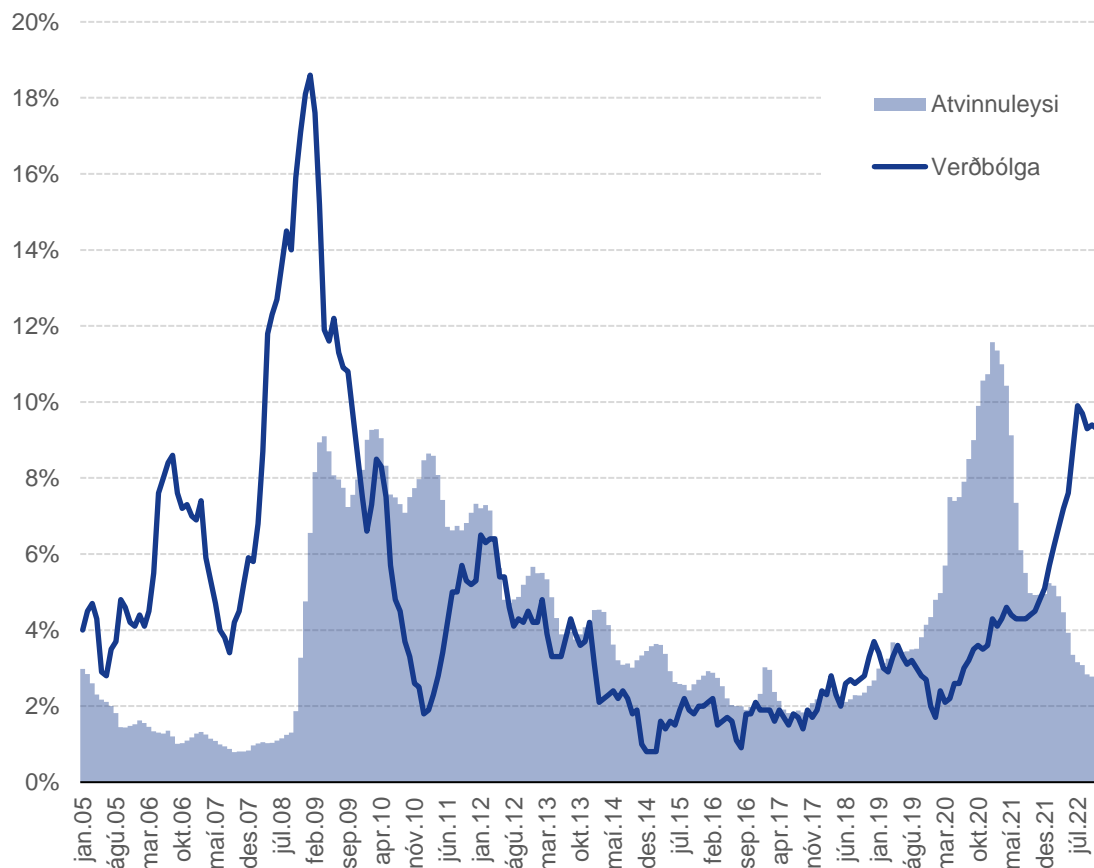
Stýrivextir Seðlabanka Íslands, %

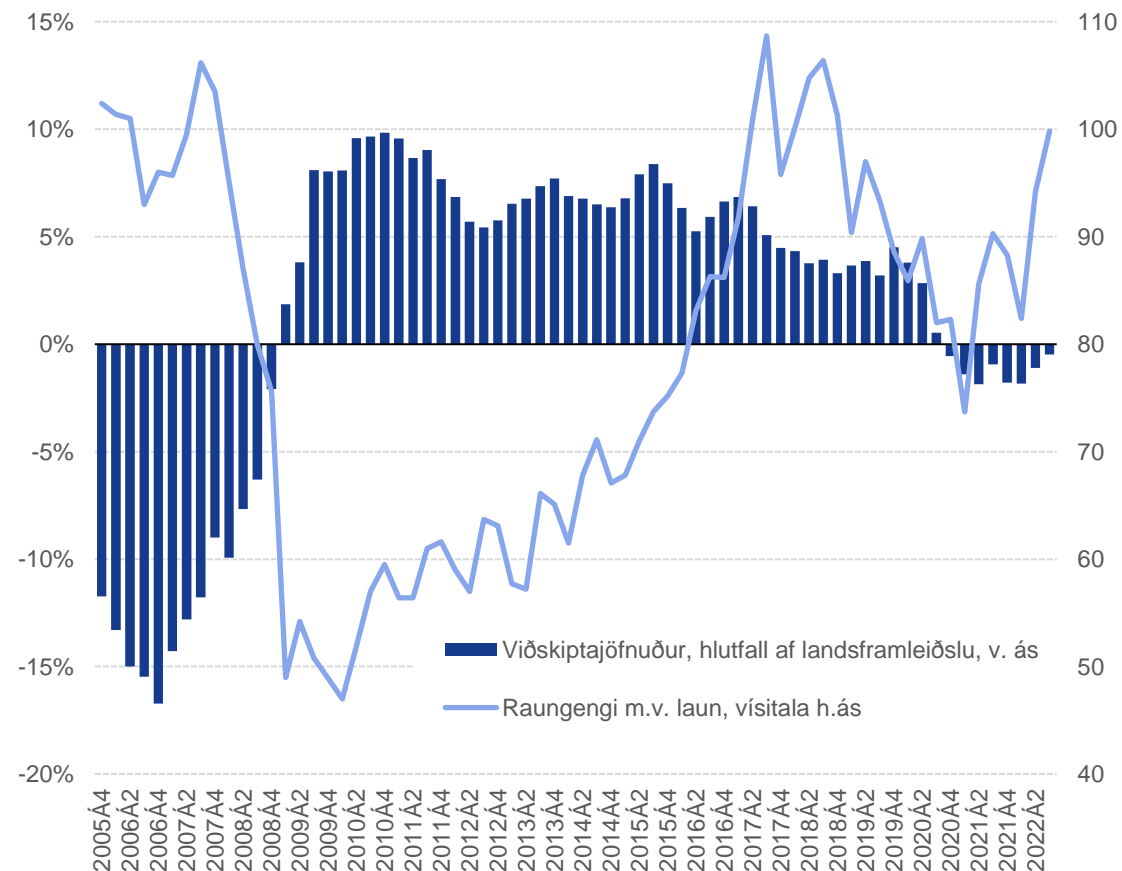
Blikur á lofti

Mikilvægt að stjórnvöld styrki framboðshlið hagkerfisins. Verkefnið að skapa stöðugleika og hagvöxt.

Verðbólga og atvinnuleysi

Viðskiptajöfnuður og raungengi krónunnar

Áskoranir í alþjóðlegri efnahagsþróun

Efnahagshorfur hafa versnað, óvissa hefur aukist, kostnaður hækkað og tafir talsverðar

Aðfangakeðjur

Áframhaldandi hökt í aðfangakeðjum heimsins leiðir til hærra verðs og lengri afhendingartíma. Færsla frá hagkvæmni í öryggi og úr einhæfni í fjölbreytni í byrgjum – færir framleiðslu heim.

Orka

Í Evrópu er aðgengi að orku af skornum skammti. Áfram má búast við háu orkuverði sem hefur áhrif á verð, vexti, fjárfestingu og framleiðslugetu.

Verðbólga

Mikil verðbólga hérlendis og erlendis eykur kostnað fyrirtækja og dregur úr getu til fjárfestinga. Innflutt verðbólga verður áfram há um sinn a.m.k.

Vextir

Hærri stýrivextir og hærra skuldatryggingarálag eykur fjármagnskostnað fyrirtækja verulega og dregur úr getu til fjárfestinga.

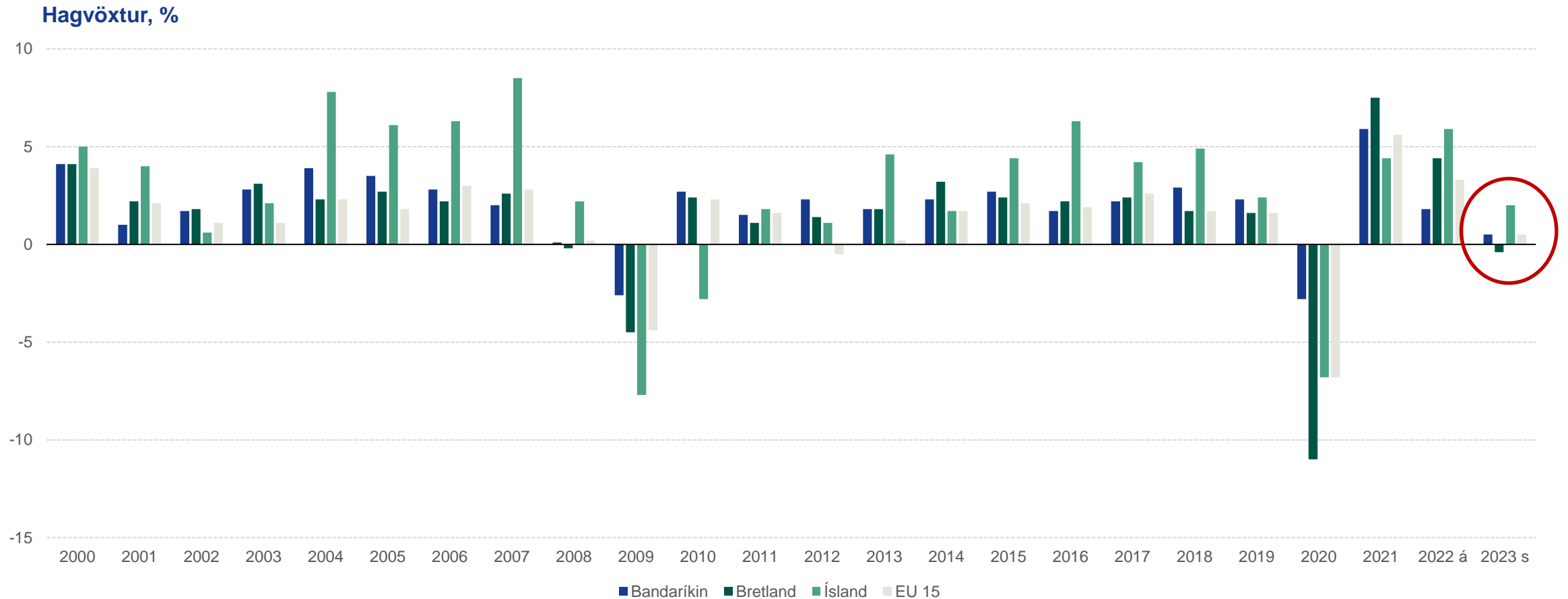

Viðskipti

Verðbólga og hækkanði vextir í helstu viðskiptalöndum dregur úr eftirspurn erlendis frá og útflutningsverðmætum.

Ísland er ekki eyland í efnahagsmálum

Reiknað er með því að úr hagvexti dragi á næsta ári.

Þurfum að skapa grundvöll fyrir aukinn stöðugleika á húsnæðismarkaði

Draga þarf úr sveiflum í eftirspurn og auka aðlögunarhæfni framboðs

Byggingariðnaður og mannvirkjagerð kallar eftir stöðugleika í starfsumhverfi sínu. Mjög miklar sveiflur hafa einkennt greinina og umhverfi hennar.

Leiðin að auknum stöðugleika felst í að draga úr sveiflum í eftirspurn og auka aðlögunarhæfni framboðs húsnæðisuppbyggingar að sveiflum í eftirspurn.

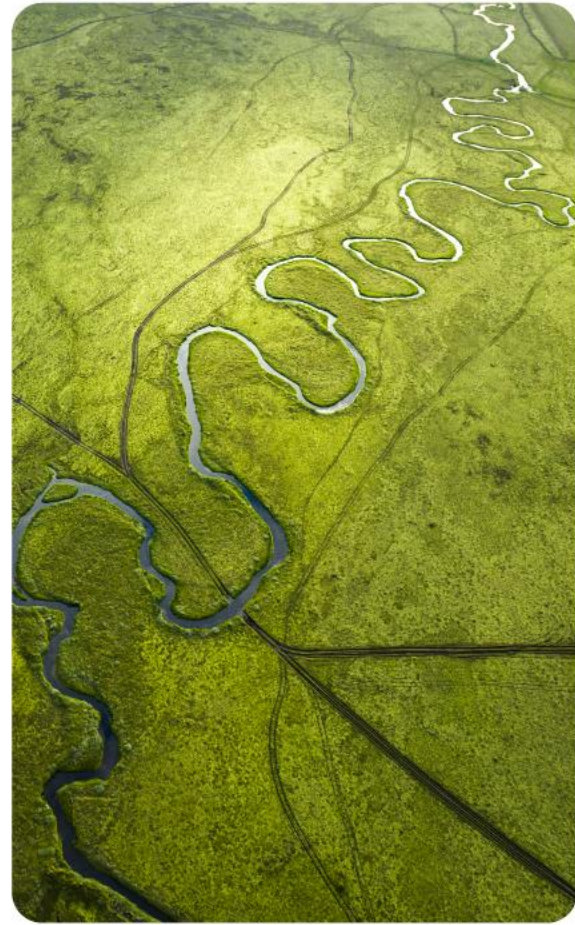
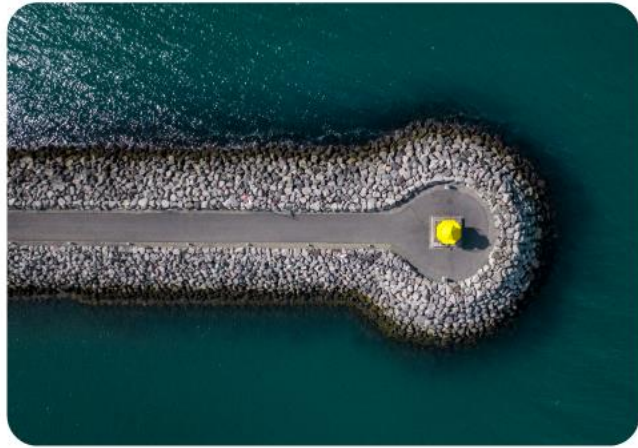
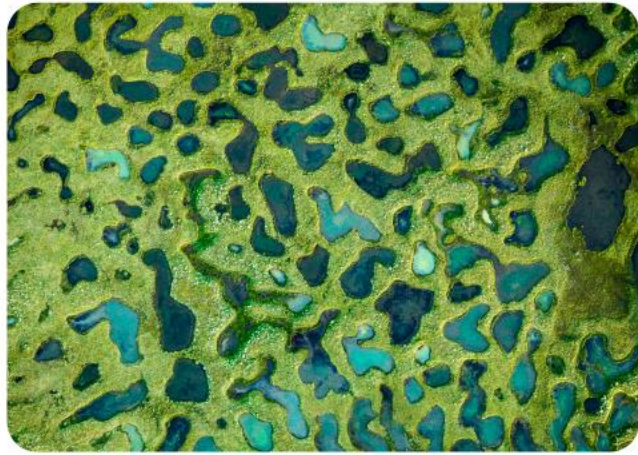

Eftir nokkuð langt tímabils ójafnvægis er markaðurinn nú í betra jafnvægi. Gæta þarf að því að við lendum ekki aftur í ójafnvægi.

Blikur eru á lofti sem gætu leitt til samdráttar ef ekki verður gripið til rétttra aðgerða. Efla þarf framboðshliðina og tryggja þannig bæði stöðugleika og hagvöxt.

Grundvöllur aukins stöðugleika á húsnæðismarkaði

Þriðjudagur 13. desember 2022

Ingólfur Bender, aðalhogfræðingur Samtaka iðnaðarins